

XVI

NY CARLSBERG GLYPTOTEK:
PROJEKT 2006

– EN FORNYELSE I ET HUNDREDÅR

AF DIREKTØR FLEMMING FRIBORG

Ny Carlsberg Glyptotek, 2006.
Foto: Ole Haupt.

Fornemmelsen af at befinde sig i umiddelbar nærhed af et overflødighedshorn er ofte blevet Ny Carlsberg Glyptotek til del. Mange storslåede erhvervelser til samlingen er det blevet til, hele afsnit er blevet forsynet med afgørende vigtige kunstværker, men også husets arkitektur er blevet suppleret væsentligt i nyere tid: I 1996 fik den franske samling nyt logi i Henning Larsen-bygningen, en ny fløj, opført i en af museets indre gårde. Alt dette efter fornem gavebevilling fra Ny Carlsbergfondet.

I november 2002 blev der fulgt overdådigt op på gaveregningen, denne gang ved Carlsbergfondet og Ny Carlsbergfondet i forening. I anledning af, at Hack Kampmanns bygning til Glyptotekets antiksamling i 2006 ville kunne fejre sit 100-års jubilæum, donerede de to fonde et hundrede millioner kroner til en gennemgribende reovering af museet – ”Projekt 2006”, hvis resultater præsenteres i de følgende artikler.

Gavegavernes hensigt med denne bevilling er at medvirke til en fornyelse af museets præsentation af især antiksamlingen, og tillige forbedre de adgangsmæssige forhold. Der har gennem mere end tre år været arbejdet på at omsætte disse intentioner til elementer, der direkte skal komme Glyptotekets mange gæster til gode – fagligt, formidlingsmæssigt og rekreativt. Den 28. juni 2006 kunne det renoverede museum endelig åbne for publikum, og det var med stor stolthed, at vi kunne præsentere resultatet af anstrengelserne. Forud for genåbningen havde samtlige personalegrupper været involveret på forskellige planer i den mest omfattende bygningsændring siden tilføjelsen af Kampmann-bygningen for hundrede år siden.

BEDRE ADGANG OG ØGET TILGÆNGELIGHED

Det har været målet med Projekt 2006 at opnå en øget tilgængelighed til samlingens værdier og bygningskomplekssets herligheder. Udadtil syner reoveringen derfor kun beskeden; en facaderensning, der egentlig slet ikke var direkte del af projektet, og genkomsten af en hoveddør fra 1920'erne er de eneste vidner om forandring mod Dantes Plads. Men inden for døren modtages man til gengæld af ganske grundlæggende ændringer. Et dobbelt trappeløb fører fra Forhallen ned i kælderen under Dahlerups bygning, hvor gæsten finder en ny, stor foyer med mere tidsvarende billetløsnings- og infofaciliteter, selvbetjeningscafé samt udvidede garderobe- og toiletforhold. For at kunne gennemføre denne forbedring, har det været nød-

vendigt at grave mere end 1200 kubikmeter jord af og udvide museumsarealet i dybden med ca. en meter i hele denne fløjs bredde. I dag har kælderfoyeren således mindre kælderpræg end tidligere, og der er hentet mere lys ned i de hvælvede rum. Vi håber med dette greb at have gjort modtagelsen af publikum til en endnu bedre oplevelse, en stemmen til fest og herlighed, uanset om besøget gælder samlingerne og kunsten eller et af de mange særarrangementer, som også er Glyptoteket. Tidens informationsteknologi er rykket ind i dette område som orienterings- og introduktionshjælp til gæsterne før selve museumsoplevelsen. I kælderfoyeren er der kunsthøj – samlingerne venter oppe på hovedetagerne, og er helt bevidst ikke repræsenteret ved hverken skulptur eller maleri i modtagelsesområdet. Foyeren skal virke som en sluse, et mellemrum før det går op i den fra Carl Jacobsens hånd mørkstemte forhal, der stadig er en vigtig fordelingscentral; placeret som den er i museets hovedakse, skal forhallen lede ud i lyset i Vinterhaven – og så er besøget i Ny Carlsberg Glyptotek for alvor begyndt.

Med Projekt 2006 er ingen af husets hovedsamlinger forblevet uberørt. Alle dele af museet er i større eller mindre grad ændret, løftet og forbedret, for at tjene det overordnede formål bedst muligt. Publikum skal med andre ord kunne opnå øget tilgængelighed til både samling og bygning, og den bestræbelse begynder ved indgangen.

Museerne er ikke længere de dannelsesrum, de opstod som i Europa: katedraler af tung og sværttilgængelig viden, der nådigt, men afmålt uddeles i oblatform. Allerede Glyptotekets stifter gjorde op med det syn ved først og fremmest at prioritere glæden ved museet – både giverglæden og publikumsglæden ved at modtage den gave, Glyptoteket var. Igennem sin historie har museet åbnet sig for sine gæster som herlighedshus med mange indgange. Carl Jacobsens bærende idé om at skabe et mentalt Middelhavsklima som et eksotisk rum i Danmarks hovedstad har kunnet holdes intakt i kraft af bryggerens visionære kombination af sine elementer: arkitektur, skulptur og historie – fra Vinterhavens palmer over græske guder til mumier og romerske kejsere. Gaven fra de to Carlsbergfonde er i sig selv en meget smuk fastholdelse af visionen.

I dag er det væsentligt at komme en stor, interesseret skare af besøgende i møde på nye sæt, men vi skal ikke vride og vende os i jagten på den ene eller den anden publikumstype, som de skiftende defineres af tidens mode. Det 21. århundrede handler om møder henover store afstande i historisk tid og over geografiske og kulturelle afstande – og de daglige begivenheder i dét, man med en allerede tyndslidt betegnelse kalder den globale landsby, kan måske bedre vurderes og forstås gennem sammenligning med tidligere epoker. Parallellerne er ofte mere indlysende, end man skulle tro. Det er et spørgsmål om perspektiv. På Glyptoteket begrænser perspektivet sig ikke til ét, men udfoldes i mange retninger i kraft af en samling med en helt særegen mangfoldighed.

Carl Jacobsen var *amateur* i dette ords franske og bedste betydning: En elsker af kunst. Det var vigtigt for ham at undgå det alt for akademiske – det vil sige, en historisk kronologisk opstilling af samlingens kunstværker, område for område, stil for stil og epoke for epoke; det var efter hans smag for tungt og for skoleridtspræget. Kunsten, arkitekturen og Vinterhavens grønne vækster skulle appellere bredt og malende til skønhedssansen. Vi kan bedst gøre os forhåbning om at forvalte den arv, Glyptoteket udgør, på en så nutidig vis som muligt, og stræbe efter at tilpasse fortællingen om husets utrolige rigdomme, så de kommer klarest muligt til udtryk. Det skylder vi stifteren og museets første 100 år.

”Med en egen, ejendommelig Skønhed”, skrev Carl Jacobsen om Ny Carlsberg Glyptotek, da han i 1906 formulerede nogle af sine tanker omkring museet. De forløbne hundrede års museumsvirksomhed på Dantes Plads har budt på mange forskellige oplevelser, og hver tid har på karakteristisk vis sat sit præg på husets historie og kurs. Den generelt store publikumsinteresse kunne vidne om, at samme ejendommelige skønhed – skønt ikke nærmere defineret – har appelleret til danske som internationale besøgende gennem tiden. Vi håber, at det med Projekt 2006 er lykkedes os at fastholde denne appel, lægge vores del til og bidrage med et præg, der passer sig for Glyptoteket. Det er med en særlig glæde og stolt-

hed, at museets medarbejdere nu kan se tilbage på en fantastisk bygge- og samarbejdsproces, og det forekommer os at være passende at bruge det store ord ”genopstandelse” om anstrengelserne. Jeg vil gerne på medarbejdernes vegne takke Carlsbergfondet og Ny Carlsbergfondet for denne enestående gave.

Det har desuden været en oplevelse af de bedste at samarbejde med det omfattende hold af specialister udefra, som har været ind over projektet undervejs. De er mange, og her skal blot siges dem en stor tak ud fra tanken om, at er ingen nævnt, er ingen glemt.

Glyptotekets renovering er i løbet af 2006 blevet belønnet med følgende priser, som vi er meget beærede over:

- Københavns Kommunes Kulturråds pris 2006
- Foreningen til Hovedstadens Forskønnelses Initiativpris 2006
- Foreningen BYGs arkitekturpris 2006
- Farveprisen 07

På det friske grundlag for museumsarbejdet, som fondenes gave til Glyptoteket har betydet, glæder vi os til nu at tage det givne i brug – og lade kommende mængder af besøgende slide smukt på det!

Foyer under Dahlerups
bygning, 2006.
Foto: Ole Haupt.